

КАК ДА РАЗБИРАМЕ МЕТАФОРАТА „КЛЮЧ КЪМ УСПЕХА”?

Проф. д-р Росица Йорданова

Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“

Призвание на Университета на XXI век е да подготвя за участие в академичния диалог по света, който интензивно се развива и обогатява. Разширява се полето на комуникация в мащабите на европейските и световните университети, специализирани професионални мрежи, електронни списания. Динамичните процеси стимулират както физическото присъствие, така и онлайн участието в научни конференции, симпозиуми, конгреси и др. Овладяването на чужд език и споделянето на понятийния апарат в съответната област е основната предпоставка за реализиране на преподавателите, докторантите и магистрантите като диалогични субекти на научното творчество в международните форуми.

Методическото пособие „Ключ към успеха. Езикът на академичната комуникация“ е първият опит в българската научна литература да се проучат и обобщят съществуващите университетски практики на академичния диалог по света; да се изведат акцентите в българския, английския и руския модел и да се обособят „стъпка по стъпка” уменията, които включват правила на стила и етикета, присъщи на академичната комуникация. Съществено предимство на съдържанието и организацията на материалите в пособието е синтезът на знанията за чуждия език, научния стил и спецификата на реторическите монологични и диалогични жанрове. Авторите – доц. д-р Галина Шамонина и ст. пр. Боряна Костова познават български, англоезични и рускоезични публикации в областта на академичната реторика. Техният безспорен принос е в практическото

ориентиране на пособието и прагматизирането на обучението в синтеза между чужд език, научен стил и реторическа култура.

Съдържанието на пособието е успешно композирано. На **началото на контактите** е посветен първият раздел: писмо, разговор по телефона, представяне и запознанство. Във фокуса на втория раздел е **научната конференция** – откриване, заседания и закриване. Третият раздел анализира **научната дискусия** с акценти върху водене на дискусията, въпроси, молба за допълнителни пояснения, отговори на въпроси, съгласие, съмнение, несъгласие, коментар, препоръки и благодарност. Под общото заглавие **Научен труд** в четвърти раздел са включени утвърдени реторически видове – дисертационен труд, монография, автореферат на дисертационно изследване, научна статия, научен доклад, академична лекция, магистърска теза; основните компоненти на тяхната структура – увод, изложение и заключение. На **презентацията** е отделено специално място в пети раздел. **Тематичният речник** е сполучлив опит да се обособи в **десет рубрики** на български, английски и руски език най-необходимата специфична лексика, свързана с: научни форуми; организатори, участници; програма; зали, отдели, оборудване; документи, публикации; научни учреждения; академичен състав; степени; административен персонал; висше образование. **Приложения** от образци на покана за конференция; заявка за участие; резюме; списък на съкращенията; таблица на средствата за организация на свързан текст и полезни съвети в помощ на преводача са естественият завършек на методическото пособие. Тяхното публикуване оценявам не само като приобщаване на читателите към стандартни изисквания, но и като стимулиране на тяхната интелектуална чувствителност и стремеж да откриват успешните стратегии и методи за представяне на информацията.

Съзнателно поставих акцент върху структурата на книгата, която респектира с прецизност, конкретност и ясна подредба. Безспорен принос на авторите е вътрешното структуриране на всеки раздел, в което се проявява нейната ярко прагматична, приложно-практическа стойност.

Релефната вътрешна конструкция на разделите съдържа:

- Кратко описание на конкретната цел, към която е насочен разделът.
- Специфика на реторическия жанр (писмо, телефонен разговор, научна конференция, дискусия, презентация и т.н.).
- Полезни съвети, които следват всяка стъпка в подготовката на участието в чуждоезикова академична комуникация.
- Полезни фрази, обособени в синхронни схеми на български, английски и руски език.
- Приложения от образци на английски и руски език.

Детайлно съставените **полезни съвети** насочват вниманието както към съдържателни, специфични за чуждия език особености, така и към стандартни технически изисквания. Заедно с тази си роля полезните съвети повишават вниманието към по-често допускани грешки.

Убедена съм, че книгата ще бъде търсена от преподаватели, докторанти, магистранти и студенти, които са мотивирани да усъвършенстват чуждоезиковите си умения в академичния диалог. Защото идеята на авторите е да им дадат „ключ към успеха”, който да ги направи академично мобилни в глобалното образователно пространство.

Вярвам в успеха на тази книга!